

روژه

دری‌نجف‌آبادی مطرح کرد ضرورت اجرای ۳ فرمان هشت‌ماده‌ای

● آیت‌الله قربانعلی دری‌نجف‌آبادی درباره اولویت‌های قوه قضائیه اظهار کرد: «در این ۴۰ سال بزرگانی مثل شهید آیت‌الله بهشتی، مرحوم آیت‌الله موسوی‌اردبیلی، آیت‌الله مؤمن، آیت‌الله جوادی‌آملی، آیت‌الله ربانی‌املشی و آیت‌الله موسوی‌بخجوردی در شورای عالی قضائی و مرحوم آیت‌الله یزدی، مرحوم آیت‌الله هاشمی‌شاهرودی و بعد هم آیت‌الله آملی‌لاریجانی در این قوه زحمت فراوانی را بر عهده داشتند».

به گزارش «جماران»، این عضو مجلس خبرگان رهبری با بیان اینکه سرمایه ارزشمندی از دانش، تجربه و اطلاعات درباره شیوه‌های رسیدگی و چالش‌ها و راهکارها در قوه قضائیه هست، افزود: «طبیعتاً مدیریت جدید قوه قضائیه باید با تدبیر و بهره‌برداری حکیمانه از مجموعه تجربه‌ها و اطلاعات گذشته و تدابیر امام و رهبری، بتواند یک برنامه و نقشه راه بسیار حکیمانه برای پنج سال آینده ترسیم کند».

او با تأکید بر اینکه اصل پیشگیری مهم‌تر از همه مسائل است، گفت: «البته پیشگیری مرحله‌ای دارد و تمام آن به قوه قضائیه مربوط نمی‌شود و به دستگاه‌های اجرایی، قانون‌گذاری، صداوسیما و همه مردم مربوط می‌شود؛ ولی یک بخش بسیار مهم از مسئله پیشگیری به قوه قضائیه مربوط است. بنابراین قوه قضائیه باید در اجرای احکام و در تدابیر و سیاست‌هایی که اتخاذ می‌کند، پیشگیری را به صورت جدی مرکز توجه قرار دهد؛ یعنی جامعه ما باید به سمت جامعه اخلاقی، معنوی و سلامت برود که احتیاج نباشد مرتب پرونده‌های قضائی تشکیل شود و مسیر همه مردم قوه قضائیه و دادگاه و دادگستری باشد».

دری‌نجف‌آبادی یادآور شد: «مسئله بسیار مهم بعدی، اصلاح مجریان است. ما ققدر داریم افرادی که بار دوم، سوم یا حتی دهم برای بعضی از امور مثل دزدی یا اعتیاد و قاچاق مواد مخدر متأسفانه مکرر در مکر دستگیر و محاکمه می‌شوند؟ اصلاح مجرمان از محورهایی است که در اصل ۱۵۶ قانون اساسی دیده شده و خودش یک برانده می‌خواهد؛ مجموعه کارهایی که در زندان‌ها و غیر زندان‌ها در این رابطه باید انجام بگیرد». وی عدالت قضائی، اجتماعی و حقوقی را اولویت بعدی قوه قضائیه دانست و افزود: «این‌هم کار بسیار بزرگی است. امیرالمؤمنین(ع) می‌فرماید «الوسع فی الاشیاء فی التواصف و اشفیاه فی التواصف» یعنی در مقام توصیف دامن عدالت از همه امور وسیع‌تر است و همه از عدالت می‌گویند، اما در مقام اجرا و پیاده‌کردن کار بسیار مشکلی است؛ به‌خصوص عدالت قضائی که قاضی باید قدرت تشخیص بالایی داشته باشد تا بتواند مرزهای دقیق حق و باطل را تشخیص دهد، سفارش‌ها در نظام قضائی اثر نکند و حق بین و حق‌گرا و عدالت‌خواه باشد. باید عدالت پیشانی دستگاهی باشد که می‌خواهد مجری عدالت باشد».

عضو مجلس خبرگان رهبری با تأکید بر ضرورت مبارزه جدی قوه قضائیه با فساد اظهار کرد: «مبارزه با ریشه‌های فساد، میدان بسیار وسیعی دارد. جایی که لانه فساد است و مورانه‌های فساد آنجا رشد می‌کنند یا فسادب‌هایی است که میکروب‌های فساد در آنجا پرورش پیدا می‌کنند؛ یعنی منشأهای فساد در تجارت داخلی، تجارت خارجی، تخصیص ارز، بانک‌ها، غیر بانک‌ها، شهرداری‌ها، گمرکات، خود دستگاه قضائی و تمام مراکزی که ریشه فساد در آنها هست، باید شناسایی شده و به معنای واقعی کلمه برخورد جدی و قاطعانه انجام بگیرد».

وی با بیان اینکه باید به دلیل وجود دستگاه قضائی عدالت‌خواه، عدالت‌پور و عدالت‌گستر همه مردم احساس آرامش کنند، تأکید کرد: «اگر مردم ببینند که دستگاه قضائی در تمام اموری که اشاره کردم، گام‌های بلندی برمی‌دارد و یقه‌سفید و غیر یقه‌سفید، دانه‌درشت و غیر دانه‌درشت برای آن فرقی نمی‌کند و با همه با عدالت، مساوات و قاطع برخورد می‌کند، طبیعتاً اعتماد عمومی هم جلب می‌شود».

آیت‌الله دری‌نجف‌آبادی در پاسخ به پرسشی درخصوص تأثیر توجه به فرمان هشت‌ماده‌ای امام خمینی(س) در اصلاح قوه قضائیه گفت: «به نظر من سه فرمان هشت ماده‌ای داریم؛ یکی از این سه فرمان، مربوط به امام خمینی(ره) و دو فرمان دیگر مربوط به مقام معظم رهبری است. هشت ماده مبارزه با فساد و هشت ماده یا هشت بندی که مقام معظم رهبری در منشور قضائی جدید به آقای رئیسی ابلاغ فرمودند، دو فرمان هشت ماده‌ای مربوط به مقام معظم رهبری هستند. ان‌شاءالله خداوند توفیق عمل بدهد».

politics@sharghdaily.ir

مهسا جزینی: پرتره‌هایی از چهره‌های خاص؛ بعد از ساخت مستند آیت‌الله مصباح‌یزدی حالا خبر رسیده که قرار است از رئیس مجلس خبرگان و دبیر شورای نگهبان نیز فیلمی ساخته شود. این در حالی است که پخش مستند آیت‌الله مصباح یزدی با نام «آن زمستان»، بعد از نخستین اکران آن در جشنواره سینماحقیقت متوقف شد. طلبه‌ای در توئیتر نوشته بود «ظاها خبرهای غیرقطعی، قطعی شده است و اکران «آن زمستان» به خاطر برخی نگاه‌های آقایون متوقف بر برخی اصلاحات بیان شده». این توییت با واکنش برخی کاربران مواجه شد که درباره این توقف سؤال کرده بودند. آن طلبه در پاسخ گفته بود: «فعلاً سکوت می‌کنم». از آن زمان تاکنون هیچ خبری مبنی بر سرنوشت فیلم منتشر نشده است.

آیت‌الله احمد جنتی متولد اسفند بوده و اعلام خبر ساخت فیلمی درباره زندگی او نیز در همین ماه اعلام شده است. سازنده فیلم، مرکز مستند حوزه هنری وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی است. یکی از فرزندان آیت‌الله نیز کارمند همین سازمان است. آنها هنوز کارگردانی را برای ساخت این مستند انتخاب نکرده‌اند. آن‌طور که تسنیم گزارش داده، مراحل پژوهش و تحقیقات درباره زندگی جنتی و همین‌طور شناسایی کارگردانی برای ساخت این مستند ادامه دارد. طبق روایت فریادرس، رئیس مرکز حوزه هنری، گویا این مستند نیز قرار است مانند مستند آیت‌الله مصباح‌یزدی در قالب پرتره ساخته شود.

درحالی‌که اعلام شده هنوز کارگردان مستند انتخاب نشده، اما رئیس مرکز مستند حوزه هنری از صداوسیما برای همکاری نکردن گلایه‌مند است. او گفته است: «یک مقداری در گرفتن آرشيو، تلویزیون سخت‌گیرانه رفتار می‌کند. ما دوست داریم با تلویزیون متعامل‌تر باشیم؛ چون خانه اول مستند حتماً تلویزیون است. برای همین آیت‌الله جنتی» نیز تقاضای آرشيو و مصاحبه‌های تحقیقاتی داده‌ایم و تنها کسی که بیشترین یاری را داده‌اند، سخنگوی شورای نگهبان (عباسعلی کدخدایی) بوده است». خوب است بدانیم کدخدایی از چهره‌های بسیار نزدیک به آیت‌الله جنتی در شورای نگهبان در همه این سال‌ها بوده است. رئیس مرکز حوزه هنری گفته: «این اتفاق هم با کمک سخنگوی شورای نگهبان به جایی رسید؛ وگرنه بارها آیت‌الله جنتی این پیشنهاد را نپذیرفتند».

فریادرس با اشاره به اینکه مستندساختن درباره علما سخت است، گفته در مستند آیت‌الله مصباح‌یزدی برای اولین‌بار، بسود که آن‌قدر به زندگی یک عالم نزدیک شدند و تعجب‌برانگیز بود؛ چراکه به گفته او، علمای ما بسیار متواضع هستند و معمولاً اجازه نمی‌دهند چنین کارهای نمایشی درباره زندگی‌شان انجام شود.

رئیس مرکز حوزه هنری درست می‌گوید؛ ساخت چنین مستندهایی به شرط جذاب و دیدنی خواهد بود که بتوانند تا جای ممکن به شخصیت نزدیک شود و چهره‌ای بی‌روتوش از او ارائه کنند. ارائه چنین تصویری نیازمند رویکردی مستقل و نه لزوماً بی‌طرف از چهره مدنظر است؛ اتفاقی که بعید است رقم بخورد؛ چراکه به دلایلی امکان نزدیک شدن هر مستندسازی به چنین سوزنه‌هایی ممکن نیست. این

اتفاق را می‌شد به‌وضوح درباره مستند «آن زمستان» درباره مصباح‌یزدی دید. سازنده اگرچه تلاش کرده بود به شخصیت و زندگی آیت‌الله مصباح نزدیک شود، اما مشخص بود گرایش فکری- سیاسی و حتی عاطفی او در ساخت این مستند دخیل بوده است. «آن زمستان» با وجود نکات جالب و جدیدی که از شخصیت و زندگی رئیس مؤسسه امام خمینی ارائه می‌داد، در کل به یک مستند سفارشی تنه می‌زد. با وجود همه اینها، اما گویا خروجی فیلم و همان حداقل واکنش‌ها و معدود نقدهای منتشرشده بر آن –با توجه به کوتابودن مدت اکران– به مذاق خوش نیامده بود که جلوی اکرانش گرفته شد؛ اگرچه تا این لحظه هم دقیقاً مشخص نشده علت توقف اکران دقیقاً بابت چه بخش‌هایی از فیلم بوده است.

مستند درباره آیت‌الله جنتی به این علت که در همه این سال‌ها چهره‌ای کلیدی در عرصه سیاست ایران بوده، شاید از برخی جهات حتی از مستند آیت‌الله مصباح‌یزدی نیز جذاب‌تر از کار درآید و دیدنی‌تر شود. بااین‌حال همه اینها به نگاه سازنده و کارگردان آن بستگی دارد؛ اینکه چه فردی برای ساخت فیلم انتخاب شود و تا کجا و چقدر به او اجازه داده می‌شود تا چهره‌ای غیروتوش‌شده از آیت‌الله ارائه کند؛ اگرچه در همه اینها تردیدهایی جدی وجود دارد.

دبیر شورای نگهبان شاید به همان اندازه که در فضای سیاسی و بدنه جامعه حامی و طرفدار دارد، منتقد هم داشته باشد؛ یک نمونه آن ماجرای رد و تأیید صلاحیت‌های شورای نگهبان است. آیت‌الله جنتی در همه این سال‌ها هیچ‌وقت در هیچ نشست خبری‌ای حضور نیافته و به‌جز در مراسم‌های رسمی، صداوسیما و برخی رسانه‌های خاص، گفت‌وگویی با دیگر رسانه‌ها نداشته است. دبیر شورای نگهبان در انتخابات سال ۹۴ مجلس خبرگان، آخرین فرد راه‌یافته بود، اما بعداً به رای اعضا به‌عنوان رئیس مجلس خبرگان انتخاب شد. اظهارنظرهای آیت‌الله جنتی، نگاهش به دولت و جناح مقابل در همه این سال‌ها بسیار درخور تأمل است. احتمالاً بسیاری از مخاطبان این مستند منتظر هستند تا حول‌وحوش همه اینها، مابازاری روشنی در فیلم دریافت کنند یا حداقل نظر آیت‌الله جنتی را در فضایی غیررسمی درباره همه اینها بدانند.

سیاست

پرتره دبیر شورای نگهبان چگونه مستندی خواهد بود؟

آیت‌الله جنتی بر پرده سینما

علی تاجرنا، فعال سیاسی اصلاح‌طلب، درباره اینکه انتظار او از مستند آیت‌الله جنتی چیست با تمایل دارد که به چه پرسشی از زندگی سیاسی او در این مستند پاسخ داده شود، می‌گوید: «به نظر من نام آقای جنتی با نظارت استصوابی گره خورده است. من فکر می‌کنم چون ایشان فردی فقیه است و در فقه اصل بر برائت است، کاش در این مستند به این پرسش پاسخ دهند که از منظر فقه چه ارتباطی بین اصل برائت در اسلام و نظارت استصوابی وجود دارد؟».

زندگی شخصی

مخاطب نمی‌داند که قرار است در این مستند درباره زندگی شخصی آیت‌الله جنتی چه چیزهایی به تصویر کشیده شود. مثلاً در مستند «آن زمستان» کارگردان وارد خانواده آیت‌الله مصباح‌یزدی شده بود و بخش‌هایی از رابطه او با همسر، فرزند و نوازش را به تصویر کشیده بود. وجوهی از شخصیت شوخ یا کلام طنزپرداز او را هم جلو دوربین آورده بود. مثلاً در بخشی از فیلم، بعد از پایان انتخابات مجلس خبرگان که مشخص شده آیت‌الله مصباح‌یزدی از ورود به آن بازمانده است، جمعی از اصولگرایان به دیدارش می‌روند. یکی از آنها که روحانی است، از او درخواست رفتن عکس مشترک می‌کند. مصباح‌یزدی در پاسخ می‌گوید: «در خانه‌ات حوض داری؟» آن فرد با تعجب سؤال می‌کند چطور؟ مصباح‌یزدی پاسخ می‌دهد: «در قدیم عکس را برای دو جا می‌گرفتند؛ یک‌جا سر حوض که بچه را بترسانند و یک‌جا لب قندون».

داسته‌های مردم درباره زندگی شخصی آیت‌الله جنتی بیش از آیت‌الله مصباح‌یزدی است. در نتیجه کار مستندساز سخت‌تر است و باید بر این دانسته‌ها بیفزاید. یکی از فرزندان‌ش، علی جنتی، وزیر سابق ارشاد است که درباره خودش، پدرش و تفاوت علائق سیاسی‌شان… زیاد گفت‌وگو شده است. حسن جنتی، فرزند دیگر آیت‌الله، در اصفهان کارگاه تجاری دارد و خبرنگاران هم به سراغش رفته‌اند. محمد نبوغ در هم دیگر فرزند اوست که در سازمان تبلیغات اسلامی کار می‌کند. همسر آیت‌الله جنتی چند سال پیش فوت کرد. علی جنتی در گفت‌وگویی به «شرق» گفته بود: «پدر ازدواج کردند. چون سن ایشان بالاست و نیاز به مراقبت دارند. بعد از فوت والده، من با برادرم باید

شب‌ها در کنار ایشان می‌ماندیم یا ایشان را به منزل خودمان دعوت می‌کردیم که شب‌ها تنها نباشند و امکان مراقبت از ایشان فراهم شود. این وضعیت نمی‌توانست ادامه پیدا کند. باید فردی دانشا از ایشان مراقبت می‌کرد. از این منظر معتقدم کار درستی انجام دادند». حسین جنتی یکی دیگر از پسران آیت‌الله جنتی بود. از او یک پسر به‌جا مانده بود که او هم می‌تواند سراغ آن برود و برای مخاطب هم قطعاً جذاب خواهد بود. همین بخش است؛ رابطه پدر و فرزندی که مسیر دیگری رفت. عبدالله ناصری، فعال سیاسی اصلاح‌طلب، درباره اینکه انتظارش از این مستند چیست، می‌گوید: «نگاه سیاسی آقای جنتی برای جامعه روشن است؛ به‌خاطرهمین فکر نمی‌کنم که این مستند چیز زیادی به این دانسته اضافه کند؛ اما من به‌عنوان یک مخاطب دلم می‌خواهد که از زندگی شخصی آقای جنتی بیشتر بدانم. برای همین به نظر من انگیزه این مستند هم بیشتر باید روی زندگی شخصی ایشان متمرکز باشد».

غلامرضا مصباحی‌مقدم، اصولگرا و سخنگوی جامعه روحانیت مبارز، هم با اشاره به اینکه آقای جنتی برجستگی‌ای خوبی دارند؛ اما برخی ابعاد شخصیت ایشان مورد غفلت قرار گرفته، می‌گوید: «ایشان قبل از هر چیزی یک فقیه است. البته یک فقیه وارسته و ساده‌زیست و انقلابی که سال‌ها قبل از انقلاب هم تبعید بود. این وجه زندگی ایشان خوب است که در مستند برجسته شود. ایشان آدم خشکی ناپذیری است. بسیار سختکوش و کم‌انتظار و کم‌توقع است و تنها دلبستگی‌اش امام و انقلاب است و بسیار هم غم مردم را می‌خورد. یکی از فرزندان ایشان متأسفانه منحرف از آب درآمد و جزء منافقان شد؛ ولی ایشان از محاکمه او استقبال کرد و او را از ذهن خودش خارج کرد. این مهم است؛ کمتر پدیری راضی می‌شود فرزند خودش را از ذهن و زندگی‌اش خارج کند و نوازش را به‌عنوان فرزند خودش حفظ و بزرگ کند. در این مستند خوب است که این وجه ایثار ایشان در قضیه فرزند برجسته شود».

شاید یکی دیگر از مواردی که مستندساز بتواند به آن بپردازد و با آیت‌الله جنتی درباره‌اش گفت‌وگو کند همان چیزی است که جعفر شجونی هم درباره‌اش خاطره نقل کرده، او گفته بود: «یک‌بار آقای جنتی مرا دید و گفت شجونی تو کجایی من مواضع تو را که می‌خوانم خوشم می‌آید. گفتم آقای جنتی من فرزند انقلابم و از انقلاب دفاع می‌کنم. گفتم من از شما هم دفاع می‌کنم. گفت ای من؟ مگر درباره من چه می‌گویند که تو‌ا من دفاع می‌کنی؟ می‌گویند اولین خواستگار حضرت حوا تو بودی! منتها چون سنت بالا بود او را به تو ندادند و آدم رفت و با حوا ازدواج کرد. آیت‌الله جنتی هم شروع به خندیدن کرد و گفت دیگر چه می‌گویند؟ گفتم می‌گویند حضرت آدم به خدا گفت خدایا این پیرمرد کیست که اینجا می‌بلدکد؟ خدا گفت این جنتی است قبل از من هم اینجا بود. باز هم خندید و گفت دیگر چه می‌گویند؟ گفتم می‌گویند خا رفت بهشت را بسازد دید تو در آنجا نشست‌ای. گفت تو کی هستی و تو پاسخ دادی من جنتی هستم. لذا خدا بهشت را ساخت و اسم آن را جنت گذاشت».

بود، این عنصر در کنار امام شیدا و همراه ایشان بود. وقتی حضرت امام در بستر بیماری قرار می‌گیرد، به امید آنکه درمان و جراحی‌ای که صورت می‌گیرد، به بهبودی ایشان منجر خواهد شد، هم امام و هم حاج‌احمدآقا رضایت می‌دهند تا مراحل درمان طی شود. پزشکان نیز تلاش می‌کنند تا عامل مربوطه را با دقت کامل انجام دهند. آن لحظاتی که از ادامه حیات حضرت امام ناامید شدند و باید برای لحظات پایانی آماده می‌شدند. لحظات تعیین‌کننده‌ای بودند؛ لحظاتی بود که باید دقیق‌ترین نصایح و وصایا را شنید. حاج‌احمدآقا در ایفا این نقش که زمینه‌های انجام هرچه شکوهمندتر و دقیق‌تر تدابیر پایانی عمر حضرت امام را فراهم کند، از هیچ کوچکشی فروگذار نکرد».

پس‌ازرحلت‌امام

دعایی در نهایت از دیدگاه‌های احمد خمینی پس از رحلت امام گفت: «بعد از رحلت حضرت امام، آنچه برای حاج‌احمدآقا اهمیت داشت، میراث گرسن‌گ امام مسئله ولایت امر یا ولایت فقیه بود. جنتی که خبرگان رهبری، تصمیم بحق خود را گرفتند و رهبری انقلاب را تعیین کردند، حاج‌احمدآقا هم، به همان نسبتی که به پدر خودش در امر ولایت ایمان داشت، به رهبری جدید نیز وفادار شد و زیباترین حمایت‌ها را از رهبری جدید کرد. این زیباترین نقشی بود که حاج‌احمدآقا در مسیر هدایت و ارشاد ایشان پیش‌بینی‌هایی کرده بود. وقتی که ایشان از دیگر منافع کلان و فعالیت‌های نامولد و همچنین جمعیت باشکوهی در مراسم تشییع جنازه ایشان شرکت کردند. امیدواریم همین حق‌شناسی، باعث شود که یادگار او را نیز گرامی بدارند و بپذیرند که یادگار ایشان نیز میراث‌دار همان اخلاق، عرفان، معرفت و کمال خاندان خمینی است».

ادامه از صفحه ۵

برندگان وبازندگان اقتصاد ۹۷

در اقتصادی که در پنج سال اخیر با پشتیبانی و موجه‌سازی همین نحله اقتصادی حدود ۱۰ هزار تریلیون ریال (یک میلیون میلیارد تومان) سود بانکی پرداخت شد که حداقل ۵۰۰ هزار میلیارد تومان آن پرداخت سود بانکی غیرمتعارف (رانت به سرمایه) است، سخن از رانت، عدالت و فساد، آن هم در محلی که مردم بیشتر متفق می‌شوند، جای تعجب دارد. ضمن آنکه اختصاص ارز ترجیحی به واردات کالا‌های اساسی سیاستی نسبتاً موفق در راستای کنترل نرخ تورم و حمایت از اقشار متوسط و ضعیف است؛ حتی اگر فرض شود که ۳۰ درصد این تخصیص ارز اتلاف شده باشد، کل اتلاف کمتر از ۱۵ هزار میلیارد تومان است. اگر بهای بنزین بین ۵۰ تا صددرصد افزایش پیدا کند، مابه‌التفاوت آن بین ۱۵ تا ۲۵ هزار میلیارد تومان خواهد بود؛ بنابراین ملاحظه می‌شود گروهی که خود را اقتصاددان و کارشناس می‌خوانند، برای تأمین منافع صاحبان قدرت در دولت و بخش‌های دیگر، چگونه چشم بر روی چند صد هزار میلیارد دلار ارز و منافع بادآورده بسته‌اند و به جای آن ۳۰ تا ۴۰ هزار میلیارد دلار) و به تبع آن بالا رفتن نرخ ارز آزاد به مرز ۲۰ هزار تومان و استمرار رانت‌های افزایش نرخ ارز سال ۱۳۹۷، در سال ۱۳۹۸ است.

دولتی که با کاهش نرخ تورم و شعار اعتدال توانست رای مردم را اخذ کند و بر سر کار بیاید و با این تعهد بیعت مردم را گرفت، با ایجاد بزرگ‌ترین شوک ارزی تاریخ کشور و به تبع آن بی‌ثباتی اقتصاد کلان و امواج تورمی، بی‌بشک شکافی بین مردم و خود به وجود آورده است. در اینجا اخطار داده می‌شود که استمرار دست‌کاری‌های قیمتی، آن هم یکسره به زیان عامه مردم و در سوی دیگر به سود گروه‌های ذی‌نفع منتخب، شرایط بحرانی اقتصاد ایران را به ورطه‌های هولناکی خواهد کشاند که برون‌رفت از آن شاید دیگر ممکن نباشد.

در این راستا ن‌تنها دولت و دستگاه‌های اجرایی (به‌ویژه بانک مرکزی، سازمان برنامه و بودجه و وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و امور اقتصادی و دارایی) که مجلس و همچنین قوه قضائیه نیز مسئول هستند و وظیفه مقابله و مبارزه با کزکارکردی‌ها، رانت‌پاشی‌ها، فساد و بی‌عدالتی و فروپاشی اقتصاد کشور را بر عهده دارند. در خاتمه برای مدیریت بحران‌های اقتصادی-اجتماعی پیش‌رو و مقابله جدی و همه‌جانبه با «رانت، فساد و بی‌عدالتی»، راهکارهای زیر پیشنهاد می‌شود.

(۱) تخصیص فقط هشت میلیارد ارز با نرخ ترجیحی برای واردات دارو و تجهیزات و ملزومات کاملاً ضروری پزشکی، نهاده‌های دامی، نهاده‌های کشاورزی (برای تولید گندم و محصولات کشاورزی

کلیدی و اساسی)، دانه‌های روغنی، روغن خام و در صورت لزوم روغن‌های خوراکی، شکر خام، برنج، حبوبات و آرد.

(۲) واگذاری مسئولیت تولید گوشت مرغ و تخم‌مرغ و همچنین گوشت قرمز و لبنیات به تشکل‌های تولیدی (همراه با تأمین نهاده‌های تولیدی و منابع مالی).

(۴) کاهش قیمت ارز در راستای تقویت ارزش پول ملی و برگرداندن بخشی از قدرت خرید عامه مردم و حقوق‌بگیران از این طریق.

(۵) اصلاح و ترمیم دستمزد و مزایای کارگران و کارمندان متناسب با تورم واقعی.
(۶) توقف فعالیت بازار ثانویه ارز و فروش هرگونه ارز صادراتی به دولت با قیمت عادلانه و منطقی. نسبت بازگشت ارز صادراتی با توجه به میزان برخورداری کالا‌های صادراتی از منابع ملی (به‌عنوان مثال نفت، گاز، معدن، آب، انرژی و خاک) تعیین شود.

(۷) اخذ مابه‌التفاوت حاصل از افزایش قیمت‌ها (در مقایسه با افزایش قیمت نهاده‌های مواد خام، آب و انرژی) از همه بنگاه‌های صنعتی-معدنی در سال ۱۳۹۷.

(۸) افزایش قیمت مواد خام و انرژی و آب مصرفی صنایع انرژی‌بر و متکی به رانت منابع، متناسب با افزایش بهای قیمت فروش محصولات آنها در بازارهای داخلی یا صادراتی و افزایش بهره مالکانه و حقوق دولتی معادن در حد و اندازه منافع اقتصادی حاصله.

(۹) لغو معافیت‌های مالیاتی خاص بنگاه‌های شبه‌دولتی و شبه‌خصوصی سودده (به‌ویژه در بورس) که منجر به برقراری شرایط رقابت ناعادلانه بین بنگاه‌های بزرگ شبه‌دولتی و بنگاه‌های خرد، کوچک و متوسط بخش خصوصی واقعی و در سوی دیگر فرار مالیاتی گسترده شده است.

(۱۰) لغو معافیت‌های مالیاتی صادرات مواد خام و اولیه.

(۱۱) به‌کارگیری همه ابزارهای در دسترس و به‌ویژه فناوری‌های جدید و کنترل تراکنش‌های بانکی برای اخذ مالیات از همه فعالیت‌های صنعتی‌بازی و دولتی، مستغلات، سود سپرده‌های بانکی، عایدی سرمایه و دیگر منافع کلان و فعالیت‌های نامولد و همچنین بخش‌های معاف از مالیات.

(۱۲) اخذ مالیات از درآمد‌های کلان حاصل از سفته‌بازی، دلالتی و رانت افزایش نرخ ارز در سال ۱۳۹۷.